

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

Сгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Мардар М.Р.	- проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
Кананихіна О.М.	- проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Волков В.Е.	- д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
Радіонова О.В.	- к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
Купріна Н.М.	- декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
Хобін В.А.	- директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
Сярова А.С.	методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЦИКЛУ БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ БІОТЕХНОЛОГІВ

**Л.В. Капрельянц, Л.М. Пилипенко, Т.О. Велічко, О.О. Килименчук,
Н.О. Швець, Л.Г. Пожіткова**

Навчальним планом підготовки студентів з галузі знань 16 «Хімічна біоінженерія» спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія» ступені «Бакалавр» передбачено викладання циклу біологічних дисциплін, а саме: «Біологія клітини та молекулярна біологія», «Біохімія», «Біологічна безпека харчових продуктів», «Загальна біотехнологія», «Мікробіологія і вірусологія», «Генетика», «Інженерна ензимологія». Для викладання всіх цих перелічених дисциплін на кафедрі біохімії, мікробіології та фізіології харчування ОНАХТ розроблено комплекс учбово-методичної документації: навчальні та робочі програми, конспекти лекцій, навчальні посібники та методичний матеріал до викладання лабораторних завдань. Студенти мають змогу навчатися та набувати практичних навичок у спеціалізованих лабораторіях, оснащених необхідним для проведення занять обладнанням.

Все це сприяє підготовці студентів, надбанню ними високого кваліфікаційного рівня та сучасних знань. Слід зазначити, що перелічені дисципліни забезпечують не тільки навчання бакалаврів, але й надають базу для подальшої їх освіти в магістратурі та аспірантурі, як найвищих ступенях кваліфікаційної підготовки. Для кожної з цих дисциплін, аудіовізуальні технічні засоби для викладання лекційного матеріалу на високому рівні. Згідно з сучасними вимогами підготовлено.

Нещодавно викладачі означених дисциплін взяли участь в ліцензуванні цієї нової для академії спеціальності та успішно склали іспит на професійну компетентність.

Третій рік поспіль в академії впроваджено зимовий дистанційний модуль. Вищенаведені дисципліни забезпечені електронним конспектом українською мовою.

МЕТОД КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В КУРСІ «ПРОЕКТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ З ОСНОВАМИ САПР З КП»

Т.А. Манолі, Т.І. Нікітчина, Я.О. Баришева

Безперервні, кардинальні переміни, які відбуваються в економіці та соціальних сферах суспільства потребують від сучасних здобувачів вищої освіти бути не тільки кваліфікованими відповідно до підготовки бакалаврів галузі знань 18 «Виробництво та технології» освітньо-професійної програми

«Технології риби та морепродуктів», але і особистістю мислячою, самостійною, творчою. Уміння працювати з інформацією упродовж життя: здобувати її, переробляти, застосовувати для індивідуального розвитку, самовдосконалення і в результаті стати висококваліфікованими фахівцями, які здатні аналізувати технологічні процеси рибопереробної промисловості на всіх рівнях; ознайомлення студентів з основами проектування рибопереробних підприємств, рибооброблюючих суден і їх складових (цехів, ділянок, технологічних ліній, машин і апаратів) з використанням методів системного аналізу; навчання з метою аналізу отриманого рішення і впровадження його в умовах виробництва. Однією з інноваційних технологій, що допомагає здобувачу вищої освіти не тільки засвоїти певний обсяг знань, а й сприяє розвитку його особистісних якостей, є технологія формування та розвитку критичного мислення. В даному випадку критичне мислення - продуктивна й позитивна розумова діяльність. Студенти, які вміють критично мислити, живуть активним життям, відчують себе творцями та реформаторами свого життя. Майбутнє здається їм відкритим і залежним від їхньої волі, а не закритим і зумовленим наперед. Підходячи до всього критично, вони усвідомлюють всю різноманітність виробничих ситуацій на сучасному науковому, технічному й організаційному рівнях. Критичне мислення - це процес, а не результат. Мислити критично означає постійно піддавати сумніву існуючі твердження. Такий підхід дозволяє одержати повноцінні знання з проектування рибопереробних підприємств, рибо добувних суден і їх складових (цехів, ділянок, технологічних ліній, машин і апаратів). Використання основних елементів систем автоматизованого проектування (САПР) разом із критичним мисленням дозволить студентам користуватись сучасними методами проектування промислових об'єктів, які стануть суттєвою допомогою в успішному використанні цих систем для виконання курсового і дипломного проектів.

Відповідно думки М. Ліпмана та ін. дослідників, критичне мислення - це «вміле відповідальне мислення», що дозволяє людині формулювати надійні вірогідні судження, оскільки воно а) засновується на критеріях, б) є таким, що самокоректується, в) впливає до контексту. Він виділяє шість основних елементів:

1) уміння мислити, що передбачає володіння певними знаннями про стан і рівень розвитку рибопереробної галузі харчової промисловості в Україні та класифікацію і характеристики базових елементів (сировини, тари, готової продукції, обладнання тощо), які в сукупності створюють перевірену на практиці ефективну методологію опрацювання інформації;

2) відповідальність. Передбачає, що студент, використавши сучасні методи проектування інженерних об'єктів, в тому числі при виборі оптимальних технологічних схем, продуктових розрахунків, вибору і розрахунку устаткування і ін., як кваліфікований фахівець буде спроможний забезпечити максимальну ефективність технологічних процесів на різних

рівнях та вільно орієнтуватися у виробничих ситуаціях з безліччю всіляких рішень;

3) формулювання самостійних суджень студентів, як продукт критичного мислення означає, що воно спрямоване на аналізування технологічних процесів в рибопереробній галузі харчової промисловості і приймання найбільш ефективних технічних чи управлінських рішень;

4) критерії критичного мислення. Це можуть бути параметричні моделі технологічного апарату, його основні технічні та режимні характеристики, класифікація технологічного устаткування, комплексні технологічні лінії, критерії вибору технологічного устаткування, графік роботи обладнання, розрахунок кількості технологічного обладнання, теплові розрахунки апаратів і установок.

5) самокорекція - це використання критичного мислення як методу, який звернений на власні судження з метою виправлення чи покращення. Особливо це важливо при komponуванні виробничих і допоміжних приміщень рибопереробних підприємств, аналізі цехів як об'єктів проектування, об'ємно-планувальній характеристиці технологічного устаткування і технологічних ліній. Особливо важливо при охороні і безпеці праці, захисті від ураження електрострумом, теплових апаратів, механізмів, що рухаються, викиді шкідливих речовин, при протипожежному захисті.

6) критичне мислення завжди діалогічне, тобто передбачає дискусії. Особливо при застосуванні основних принципів і методів komponування генплану з використанням критеріїв оптимального розміщення приміщень і будівель (максимальне блокування об'єктів, максимум площі забудови, забезпечення вантажних і людських потоків).

Таким чином впровадження методів критичного мислення в курсі «Проектування підприємств галузі з основами САПР з КП» - це передумова активної пізнавальної діяльності студентів: нестандартна, цікава, творча робота, яка пробуджує інтерес до дисципліни і сприяє емоційному, духовному та інтелектуальному розвитку здобувачів вищої освіти та є важливим елементом професійного розвитку студентів ОНАХТ.

ШЛЯХИ ТА МЕТОДИ ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

І.О. Климентьєва

Сьогодні вже ні в кого не викликає сумніву той факт, що НДРС є одним з найважливіших засобів підвищення якості підготовки та виховання фахівців з вищою освітою, які здатні творчо застосовувати у практичній діяльності досягнення науково-технічного прогресу.

Технологія використання проектної методики у навчанні іноземних мов на молодших курсах ЗВО	
О.С. Зінченко, С.Я. Маслова, А.В. Руда.....	107
Рекомендації ради Європи щодо вивчення та викладання іноземної мови	
М.Л. Яковлєва.....	109
Застосування когнітивних та креативних методів при вивченні дисципліни «Дизайн об'єктів готельно-ресторанного господарства»	
С.Є. Польова.....	111
Методологія мобільного навчання	
О.О. Ємонакова, В.В. Новосельцева.....	112
Етапи формування готельних мереж як складової туристичного бізнесу	
О.В. Шикіна, С.Г. Ярьоменко.....	114
Особливості викладання циклу біологічних дисциплін для біотехнологів	
Л.В. Капрельянц, Л.М. Пилипенко, Т.О. Велічко, О.О. Килименчук, Н.О. Швець, Л.Г. Пожіткова.....	117
Метод критичного мислення в курсі «Проектування підприємств галузі з основами САПР з КП»	
Т.А. Манолі, Т.І. Нікітчина, Я.О. Баришева.....	117
Шляхи методи залучення студентів до здійснення науково-дослідної роботи	
І.О. Климентьєва.....	119
Дисципліна «Основи наукових досліджень» як обов'язкова складова при здобутті вищої освіти	
С.П. Решта, О.В. Бочарова, О.І. Данилова.....	121
Методика демонстрування пристроїв при вивченні електротехніки	
Т.А. Ревенюк.....	122
Про зміст і структуру викладу курсу Прикладної механіки	
А.Г. Аванес'янц.....	124
Удосконалення методики навчання вищої математики формуванням евристичних навичок	
А.В. Вітюк, В.Х. Кирилов, Н.В. Нужна.....	125
Передумови сталого розвитку закладів вищої освіти регіону	
В.А. Самофатова.....	128
Ключові аспекти щодо підвищення якості вищої освіти	
О.П. Ощепков, С.О. Магденко.....	129
Проблеми перекладання української мовою російських дієприкметників на -щий	
О.І. Южакова, І.В. Лакомська.....	130
Шляхи забезпечення якості вищої освіти	
О.В. Євтушок, Л.А. Бахчиванжи, Р.Р. Значек.....	133
Проблема формування історичної пам'яті у контексті забезпечення якості вищої освіти	
О.Г. Шишко.....	136
Про гуманізацію навчання у технічних закладах вищої освіти	
А.О. Соловей, О.М. Кананихіна, Т.С. Ботіка.....	137